

Nr 453

Av herr **Andersson** i Brämhult **m. fl.**, om ökat investeringsanslag till fonden för lån till företagarföreningar m. fl.

Sedan företagarföreningar började bildas här i landet på 1930-talet har intresset för denna verksamhet ständigt stegrats, vilket visar deras stora betydelse för att genom stöd åt enskild företagsamhet på längre sikt öka sysselsättningsmöjligheterna för befolkningen. Verksamheten kommer med all sannolikhet från och med innevarande år att omfatta samtliga län i landet. Till verksamhetens utbyggnad har statsmakterna och landstingen lämnat ett ständigt ökat stöd i form av ökade ekonomiska bidrag för såväl administrationen som låneverksamheten.

Företagarföreningarna har också under hand fått en allt större betydelse som ett led i ansträngningarna att mildra verkningarna av folkutflyttningen från landsbygden. Genom sin verksamhet har de kunnat förstärka näringslivet inom den mindre företagsverksamheten. I vissa län har upp till 90 % kunnat lokaliseras till landsbygden och dess tätorter.

Inom småföretagen har alltid finansieringsproblemen intagit en central plats. Flertalet av dem har startats av personer med den personliga kunnigheten, initiativförmågan och arbetsamheten som största tillgång, medan kontanter och materiella resurser varit obetydliga. Detta har medfört att inom de mindre företagen alltid funnits betydande likviditetssvårigheter. Kreditrestriktionerna har därför helt naturligt kommit att drabba denna näringsgrupp särskilt hårt. Småföretagarna har fått sina krediter hos leverantörerna nedskurna utan att de haft möjligheter att på motsvarande sätt nedbringa de krediter de lämnar sina kunder. De tekniska framstegen och det alltmer ökade behovet av dyrbara maskiner, kravet på bättre verkstadslokaler, nödvändigheten att tillverka i större serier etc. har även ökat kapitalbehovet hos småföretagarna.

De belopp, som ställts till förfogande för den låneverksamhet, som bedrivs av företagarföreningarna, har varit väl använda pengar. Till och med år 1955 har föreningarna erhållit över 23 miljoner kronor i anslag av staten till sin låneverksamhet. Genom föreningarna har dessa medel kunna användas för utlämnande av lån till ett sammanlagt belopp av cirka 40 miljoner kronor.

Då långivningen genom företagarföreningarna avser toppkredit, har det varit möjligt för småföretagarna att från banker och andra kreditinrättningar erhålla lån mot bankmässiga säkerheter, så att den totala investeringen i småföretagen torde uppgå till mer än 100 miljoner kronor. Det bör dock observeras att dessa siffror endast hänför sig till de län, som har företagarföreningar med långivningsrätt — från norrlandslänen och Bohuslän.

I årets statsverksproposition (bil. 31, p. 5) föreslås att anslaget till företagarföreningarnas långivning upptas till 3 miljoner kronor, vilket innebär en höjning med 500 000 kronor. Företagarföreningarnas förtroenderåd har i skrivelse hemställt att lånemedlen för budgetåret 1956/57 skulle uppräknas till 4 miljoner kronor. Föredragande departementschefen har dock med hänsyn till de nyligen vidtagna skärpningarna i kreditpolitiken ej ansett sig kunna förorda större höjning än till 3 miljoner kronor. Inom företagarföreningarna har gjorts en sammanställning av det aktuella behovet av medel för den direkta långivningen, vilken sammanställning visar ett belopp på 7 miljoner kronor för budgetåret.

Med hänsyn till dels vad ovan anförts beträffande behovet av en differentiering av näringslivet och en ökad sysselsättning på landsbygden, dels nödvändigheten för de mindre företagen att genom olika förbättrings- och rationaliseringsåtgärder följa med i den tekniska utvecklingen, dels ock vad anförts beträffande kreditrestriktionernas hårda inverkan på småföretagen får vi hemställa,

att riksdagen måtte besluta att för budgetåret 1956/57 till Fonden för lån till företagarföreningar m. fl. anvisa ett investeringsanslag av 4 000 000 kronor.

Stockholm den 26 januari 1956

Torsten Andersson
i Brämhult

Harald Larsson
Hedenäset

Per Persson
Norrby

Gunnar Larsson
i Luttra

J. W. Pettersson
i Norregård

Gustaf Svensson
i Vä